

ФАКУЛЬТЕТ МИСТЕЦТВ

Євгеній МАЙХРОВИЧ

Науковий керівник – доц. Лариса ОРОНОВСЬКА

ПРОСВІТНИЦЬКИЙ РУХ УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНОЇ ПІСНІ НА ПРИКЛАДІ ТВОРЧОСТІ ІВАНО-ФРАНКІВСЬКОГО ХОРУ «ЕМІС»

Постановка проблеми. Висвітлення історичного контексту формування просвітницького руху на прикладі української народної пісні, зокрема через творчу діяльність Івано-Франківського хору «Еміс». Пропонуємо до дослідження ключових проблем, які виникали та вирішувалися в ході просвітницької діяльності хорового колективу під час впливу політичних, соціокультурних та історичних факторів на формування і розвиток просвітницького руху у нашій державі за допомогою української народної пісні.

Мета нашої статті – дослідити вплив діяльності Івано-Франківського хору «Еміс» на розвиток української народної пісні та просвітницького руху загалом. Встановлення ключових тенденцій та досягнень у дослідженні ролі хорового співу в українській культурі та його впливу на формування національної самосвідомості.

Аналіз наукових досліджень. Проведення огляду академічних публікацій, присвячених діяльності Івано-Франківського хору «Еміс» та його впливу на українську культуру, вивчення поглядів вчених на роль просвітницького руху у формуванні національної ідентичності та свідомості через хорове мистецтво дозволяє констатувати недостатність наукових досліджень, що висвітлюють взаємозв'язок між музичною діяльністю та соціокультурними процесами в українському суспільстві.

Виклад основного матеріалу. Історія церковного хору «Еміс» з Івано-Франківська почалася з бажання преосвященного владика Феогноста привнести новий дух у музичне служіння церкви. Він завжди вірив у силу музики, у силу хорового співу як засобу об'єднання і духовного зростання національної ідентичності суспільства.

Після багатьох років роботи та підготовки він знайшов своєю співробітницею у цій місії Вероніку Мартинюк, талановиту дівчину з вражаючим голосом. А також дівчина має кваліфікацію хорового диригента, оскільки навчалася у музичному коледжі м. Івано-Франківська імені Дениса Січинського.

Разом вони створили хоровий колектив – «Еміс» з метою не лише розвивати музичне служіння у церкві, але й привертати увагу молоді до духовної спадщини через сучасні музичні інтерпретації української пісні. Встановити значення хорового мистецтва як інструменту формування національної ідентичності та свідомості українського народу.

За роки існування «Еміс» став відомим не лише в межах міста, а й за його межами. Їхні виступи завжди вражають магічним об'єднанням віри і музики, а керівництво Вероніки Мартинюк надає хору неповторний характер і стиль.

У липні 2022 року відбулося народження нового звуку в серці Івано-Франківська. Під владою преосвященного Владика Феогноста та керівництвом Вероніки Мартинюк, хор «Еміс» виник з мрії віддати шану Богу через музику. Їх перші кроки були як дзвони, які кликали вірних до об'єднання у спільному служінні. У тих перших нотах відбивалася віра в те, що музика може змінити світ і допомогти знайти спокій у суєтному світі.

Кожен з репетиційних залів став світлим алтарем, де звучали не лише музичні фрази, а й молитви в серцях кожного члена хору. Вони вчилися не просто співати, а дарувати свої душі через кожен звук. Вероніка Мартинюк, з своїм неймовірним голосом та вродженим талантом, стала не лише керівником, але й духовним провідником цієї музичної подорожі. Кожен учасник хору приніс з собою свої вірші, свої сумніви, свої радощі. Під їхнім об'єднаним звуком, серця розцвітали, а душі відчували вогонь віри. Хоровий колектив «Еміс» став не просто музичним колективом, він став Родиною, де кожен знаходив підтримку та вдячність у спільному служінні Богу.

У 2023 році хор «Еміс» продовжував свою музичну місію, розгортаючи крила ще ширше і здійснюючи нові польоти у світі духовної музики. Кожна репетиція була як паломництво до святині, де кожен звук став молитвою, а кожен акорд – витоком віри. Під керівництвом Вероніки Мартинюк, хор розвивався не лише як музичний колектив, але й як духовне співтовариство, де кожен член знаходив не лише гармонію зі звуками, але й з собою та своїм духовним шляхом. Цього ж року в місті Івано-Франківськ відбулася велика та надзвичайна подія – перший фестиваль коляди, який зібрав колективи з різних міст України. Це була спроба відродити традицію колядування та зберегти духовність українського народу через хорову, інструментально-презентаційну музику.

Під керівництвом Владики Феогноста, місцевої громади та духовного керівництва, фестиваль коляди став можливістю об'єднати різні регіони України у спільному вияві віри та культурного спадку. Кожен колектив привіз з собою свої унікальні колядки, що віддзеркалювали традиції та особливості їхнього регіону.

На фестивалі лунали не лише голоси виконавців, але й колоритне звучання Трембіт, звуки духових інструментів, що створювали неймовірну атмосферу веселощів та святкування. Глядачі отримали можливість насолодитися багатством української культури та музики, а також відчутти духовну співдружність усіх присутніх. Фестиваль коляди в 2023 році став не лише музичним заходом, але й символом єднання та духовності, який підтверджував силу музики в об'єднанні народу та збереженні національної спадщини.

Кожен новий учасник приносив свою унікальність і тепло до колективу, збагачуючи його різноманітністю та відкритістю. Хоровий колектив «Emis» став символом єднання і духовності в місті, де кожен концерт був не лише виступом, але й духовним досвідом, який зміцнював віру та надію у серцях слухачів. У 2023 році хор «Emis» вирушив на нові музичні подорожі, виступаючи на різних релігійних заходах, конференціях та благодійних подіях. Їхній голос лунає не лише в церквах, але й у серцях людей, нагадуючи про силу віри та музики як засобу об'єднання.

А також у 2023 році Вероніка Мартинюк, керівник хору «Emis», підкорила серця глядачів своїм неймовірним голосом у популярному телевізійному проєкті «Голос Країни». Її участь у програмі не лише принесла їй славу та визнання, а й привернула увагу до талантів, які приховувались у рядках хору «Emis».

Після її успішного виступу в «Голосі Країни», Вероніка об'єдналася з усіма учасниками команди Артема Півоварова та хору «Emis» для запису спільної пісенної композиції - «Валторна». Ця творча робота стала втіленням силового звуку та духовного зв'язку, який сплітав серця і душі кожного учасника. Їхні голоси злилися в єдиний гармонійний струм, який звучав як молитва за єдність та мир у всьому світі.

У незвіданий світ 2024 року хоровий колектив «Emis» вступив з гордістю та відданістю. Здається, що кожен звук, що віддзеркалювався у кімнатах репетиційного приміщення, був духовним крилом, яке підносило душі до висот мистецтва та віри. Тут, під керівництвом Вероніки Мартинюк, кожен член колективу відкривав для себе нові глибини свого таланту та душі, розгортаючи їх у неймовірній гармонії. Але серед цієї гармонії також відчувалася доля. Половина складу хору полишила колектив, націливши свої власні музичні горизонти. Втім, з цими втратами прийшла нова надія, нова енергія.

Нові хористи, які з'явилися, приносили з собою свіжий подих, нові голоси, які доповнювали колективну гармонію, надихаючи на нові музичні висоти.

Основний репертуарний матеріал хору «Emis» включає у себе широкий спектр релігійних та духовних композицій різних епох та стилів. Вони виконують класичні релігійні хори, такі як «Аве Марія», тематичні Великодні – «Христос Воскрес», а також сучасні духовні пісні, які мають велику популярність серед вірян. Поміж тим, хор «Emis» спеціалізується на створенні кавер-інтерпретацій відомих релігійних та духовних композицій, адаптуючи їх до своєї унікальної стилістики виконання та звучання. Це дозволяє їм привертати увагу молоді та широкої аудиторії до духовності через відомі музичні теми. Завдяки цьому різноманіттю репертуару, хор «Emis» здатен створити захоплюючі та емоційні виступи, які надихають та рухають душу слухача, їх музика не тільки звучить, але й має потужний духовний заряд, який може вразити серце та перетворити душу.

Українські народні пісні мають багато регіональних особливостей у виконанні, які відображають культурні та музичні традиції певного Краю.

Візьмемо до прикладу, на Лисостепу й Гуцульщині зазвичай виконують гучно, динамічно та енергійно, із використанням веселих мотивів та багатоголосих аранжувань. У північних областях України, таких як Полісся та Полтавщина, народні пісні можуть мати більш заспокійливий характер, з використанням мелодійних ліній і плавних ритмів. Нерідко вони мають виразну хорову співучість та багато гармонійних звуків. У Закарпатті та Поділлі народні пісні часто мають місцеві мелодійні звичаї та ритмічні особливості. Зазвичай вони виконуються з використанням традиційних інструментів, таких як скрипка, бандура, сопілка, регіональних - трембіта і часто мають дуже багатий мелодичний та ритмічний супровід.

Загалом, українські народні пісні відображають багатство культурного різноманіття різних регіонів України і можуть бути виконані в різних стилях та інтерпретаціях залежно від контексту та традицій місцевої співочої культури.

Висновки. Таким чином, у 2024 році хоровий колектив з Івано-Франківщини - «Emis» переживає перевтілення, зміни і творче зростання. Хоча колектив переживає втрати, він також переживав та відчував свою силу та здатність перебороти будь-які випробування. У кожному звуці, у кожному музичному акорді відбивалася не тільки музика, але й духовність, сплетені в неповторну симфонію віри і відданості Богу.